

Smjernice uz 2. Natječaj INT 75.01

Ako je korisnik već podnio zahtjev za potporu na Natječaj za provedbu intervencije 75.01. Uspostava mladih poljoprivrednika iz Strateškog plana Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske 2023. - 2027. objavljen 20. prosinca 2024. godine, a koji je poništen 11. ožujka 2025. godine ili je djelomično prikupio dokumentaciju propisanu Prilogom 1. Natječaja planirajući se javiti na Natječaj koji je poništen, sve prikupljene dokumente može koristiti i kod prijave na ovaj Natječaj osim:

1. Potvrde o ekonomskoj veličini poljoprivrednog gospodarstva koja se sastoji od Kalkulatora – izračun ekonomske veličine poljoprivrednog gospodarstva, izjave o proizvodnim resursima poljoprivrednog gospodarstva i izračuna ekonomske veličine poljoprivrednog gospodarstva (EVPG).

Potvrda o EVPG mora biti izdana nakon objave novog Natječaja.

2. Poslovnog plana, ako je nova potvrda o EVPG uzrokovala izmjene. U tom slučaju se poslovni plan mora prilagoditi, odnosno popuniti sukladno podacima iz nove potvrde.
3. **Potvrde Porezne uprave iz koje je vidljivo da korisnik ima podmirene, odnosno uređene financijske obveze prema državnom proračunu Republike Hrvatske ako je istekao rok od 30 dana od izdavanja potvrde do podnošenja zahtjeva za potporu.**

Potvrda Porezne uprave ne smije bit starija od 30 dana na dan podnošenja zahtjeva za potporu na ovaj Natječaj.

Uzimajući u obzir upite korisnika, ovim putem skrećemo pažnju na sljedeće:

1. Kriteriji propisani Pravilnikom

Visina troškova potrebnih za realizaciju aktivnosti poslovnog plana mora biti utemeljena na realnim pretpostavkama koje vladaju na tržištu te je korisnik u obvezi dokazati procijenjeni iznos pojedinih troškova potrebnih za realizaciju aktivnosti poslovnog plana dostavom dokumentacije iz koje se nedvojbeno može utvrditi realna visina troškova.

Natječajem je propisana dokumentacija kojom korisnik utvrđuje realnu visinu troškova potrebnih za realizaciju aktivnosti i to za svaku od aktivnosti posebno. Primjerice, za troškove vezane uz realizaciju aktivnosti nabave domaćih životinja, jednogodišnjeg i višegodišnjeg bilja, sjemena i sadnog materijala, uključujući podizanje novih i/ili restrukturiranje postojećih višegodišnjih nasada, isključujući restrukturiranje postojećih vinograda za proizvodnju grožđa za vino, potrebno je prikupiti i u aplikaciju učitati ponude, kataloge i slične dokumente iz najmanje dva neovisna izvora koji sadrže istu specifikaciju troška potrebnu za realizaciju aktivnosti kojima se dokazuje visina za svaki od planiranih troškova za realizaciju aktivnosti. Za aktivnost kupnje zemljišta, potrebno je prikupiti i učitati u aplikaciju procjenu vrijednosti zemljišta koje se planira kupiti, a koja je temeljena na istraživanju tržišta (cijene zemljišta na lokaciji na kojoj se planira kupnja, uvid u dostupne servise/kataloge u kojima je istaknuta cijena zemljišta i sl.).

Naglašavamo kako u ovom Natječaju nije riječ o nabavi jer ponude/katalozi i slični dokumenti nisu obvezujući (usluge i roba se u konačnici ne moraju realizirati od subjekta od kojeg je

pribavljena ponuda). Prikupljanje dokumenata služi isključivo određivanju realnih iznosa potrebnih za usluge i robu kojima će se realizirati aktivnosti poslovnog plana, odnosno kako bi se utvrdila vrsta i visina troškova potrebnih za realizaciju poslovnog plana.

Naime, za svaku od usluga/roba koje su navedene u poslovnom planu, korisnik je obavezan prikazati da mu je takva usluga/roba potrebna za realizaciju aktivnosti i mora objasniti kako ta usluga/roba doprinosi realizaciji planiranih aktivnosti.

Važno je razumjeti da svaka aktivnost navedena u poslovnom planu, mora biti povezana s ostalim aktivnostima, odnosno da sve aktivnosti navedene u poslovnom planu moraju zajedno doprinijeti ostvarenju cilja poslovnog plana.

PRIMJER: Ako je korisniku potrebna određena marka opreme ili mehanizacije, to mora opisati u poslovnom planu - potreban je traktor određenih dimenzija, snage i namjene, određenog brenda/modela (treba opisati zašto poseban brend/model). Napominjemo da, kod navođenja specifičnog brenda/modela, korisnik mora obrazložiti zašto mu je potreban specifičan brend/model, a da obrazloženje mora biti logično i, prije svega, povezano s ciljevima i aktivnostima poslovnog plana jer osobno preferiranje određenog modela nije dovoljno obrazloženje. Isto tako, korisnik u poslovnom planu, posebice kod mehanizacije, može navesti kako mu je potreban traktor određene svrhe, snage, dimenzija (pri čemu brend/model ne igra nikakvu ulogu) i potrebu za takvim traktorom opisati u poslovnom planu. To je jednostavnije logički opisati, nego u slučaju da korisnik opisuje potrebu za traktorom konkretnog proizvođača ili modela. U određenim situacijama, odnosno kod navođenja određenih specifikacija (primjerice raspon snage i dr.) korisnik u poslovnom planu može navesti da nabavlja traktora jačine u rasponu do x do y, što mora biti u skladu s potrebnom snagom navedenom u EVPG. Isto se odnosi i za nabavku opreme za koju se može navesti raspon dimenzija od-do, ali mora biti logično povezano, odnosno u skladu s potrebama proizvodnje navedene u poslovnom planu.

Nakon što korisnik opiše potrebe, odnosno obrazloži što mu je potrebno za realizaciju aktivnosti i ciljeva poslovnog plana, obavezan je dokazati realnu visinu troška za te usluge/robu.

PRIMJER: Korisnik je naveo da mu je za provedbu aktivnosti potreban traktor određene snage, dimenzija, namjene i marke x y i to prikaže u poslovnom planu kao nedvojbenu potrebu te za tu robu ili marku/model mehanizacije prilaže ponude kojima utvrđuje visinu troška. Nabavom točno takvog traktora (specifikacije, modela/brenda kako je naveo u poslovnom planu), aktivnost se smatra realiziranom. U određenim slučajevima, ako korisnik u poslovnom planu navede da mu je potreban traktor specifične namjene, ali nije specificirao točnu snagu ili dimenzije, već određeni raspon, u svrhu utvrđivanja visine troška može prikupiti ponude, dostaviti kataloge ili sličnu dokumentaciju iz koje se nedvojbeno može utvrditi visina troška za traktor tog raspona i tu namjenu.

Napominjemo kako nije problem ako se prikupe dvije ponude od neovisnih dobavljača s istom specifikacijom (snaga, veličina, namjena i ostale osnovne karakteristike), čak i za istu marku/model, ali u tom slučaju je korisnik obavezan realizirati kupnju opreme/mehanizacije/vozila navedenih karakteristika, ali i model/brend opreme koje je naveo kao potrebne. Ako je u poslovnom planu iskazana potreba za nabavom traktora specifične namjene, a snaga tog traktora se navodi u nekom logičnom rasponu, onda i nabavljeni traktor mora biti planiranih karakteristika i u tom rasponu snage.

Još jednom skrećemo pažnju da je kod provedbe projekta, u fazi dokazivanja provedenih aktivnosti, potrebno nabaviti točno takvu mehanizaciju, opremu, uslugu kako je navedeno u poslovnom planu, ali ne nužno od ponuditelja od kojeg je prikupljena ponuda, kao i da stvarni trošak nastao kod kupnje mora biti u okviru planirane cijene.

U dijelu poslovnog plana, *Sažetak aktivnosti i projekta*, navedeno ja kako iznosi troškova koji su realizirani mogu biti veći i/ili isti u odnosu na planirane troškove. Ako se dogodi da su stvarni troškovi realizacije aktivnosti 10% manji od planiranih, odstupanje će se dozvoliti isključivo ako je riječ o razlozima na koje korisnik nije mogao utjecati. Razloge odstupanja potrebno je detaljno obrazložiti i dokazati dokumentacijom koja se prilaže u zahtjevu za isplatu.

VAŽNA NAPOMENA: Fokus poslovnog plana ni u kojem slučaju ne može biti nabava mehanizacije i opreme. Cilj poslovnog plana je povećanje ekonomske veličine poljoprivrednog gospodarstva (SO), u odnosu na ekonomsku veličinu PG dostavljenu u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu, i to unutar jedne vrste proizvodnje u sektoru biljne proizvodnje (voćarstvo/grožđe/masline/povrće, dinje, lubenice, jagode, ljekovito, začinsko i aromatično bilje/ostalo industrijsko bilje) ili stočarske proizvodnje (goveda/svinje/perad/kopitari/ovce/koze/pčele/kunići) ili jedne ili više vrsta proizvodnje u ostalim sektorima (žitarice, uljarice ili krmno bilje) u skladu s razdiobom u EVPG kalkulatoru.

Sve ostale aktivnosti, osim onih koje direktno doprinose povećanju SO, su pomoćne aktivnosti kojima se doprinosi povećanju tog outputa pa plan nabave mehanizacije i opreme mora ići u navedenom smjeru.

2. Cilj poslovnog plana je podizanje ekonomske veličine poljoprivrednog gospodarstva. Poslovni plan obavezno mora sadržavati aktivnosti kojima se postiže povećanje ekonomske veličine poljoprivrednog gospodarstva (SO), u odnosu na ekonomsku veličinu PG dostavljenu u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu, unutar jedne vrste proizvodnje u sektoru biljne proizvodnje (voćarstvo/grožđe/masline/povrće, dinje, lubenice, jagode, ljekovito, začinsko i aromatično bilje/ostalo industrijsko bilje) ili stočarske proizvodnje (goveda/svinje/perad/kopitari/ovce/koze/pčele/kunići) ili jedne ili više vrsta proizvodnje u ostalim sektorima (žitarice, uljarice ili krmno bilje) u skladu s razdiobom u EVPG kalkulatoru.

Prema tome, poslovni plan mora sadržavati aktivnosti kojima se izravno postiže povećanje SO. U aktivnost kojom podiže SO, korisnik mora navesti troškove koji će dovesti do povećanja SO i pritom paziti na odredbe kojima se propisuju neprihvatljivi troškovi. Prije svega, treba pripaziti na odredbe kojima je propisano da trošak vlastitog rada nije prihvatljiv trošak, da nije prihvatljivo plaćanje u gotovini i na odredbe koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa.

Nadalje, korisnik mora biti vlasnik građevine koja je predmet ulaganja/zemljišta na kojem se obavlja ulaganje ili mora dokazati pravni interes nad građevinom koja je predmet ulaganja/zemljištem na kojem se obavlja aktivnost.

Sumirajući navedeno, očito je da korisnik mora imati troškove unutar aktivnosti kojima se podiže SO. Kod stočarske proizvodnje je to jasno – korisnik mora nabaviti domaće životinje i trošak nabave mora biti naveden u poslovnom planu.

Kod podizanja SO nabavom jednogodišnjeg i višegodišnjeg bilja, sjemena i sadnog materijala, uključujući podizanje novih i/ili restrukturiranje postojećih višegodišnjih nasada, isključujući restrukturiranje postojećih vinograda za proizvodnju grožđa za vino, poslovni plan mora sadržavati troškove nabave jednogodišnjeg ili višegodišnjeg bilja te usluge potrebne za podizanje i rekonstrukciju višegodišnjih nasada.

U trenutku podnošenja zahtjeva za potporu, zemljište na kojem se provode aktivnosti navedene u poslovnom planu mora biti u vlasništvu korisnika ili korisnik mora imati ugovor o najmu/koncesiji/plodouživanju/zakupu/služnosti. Ugovor mora biti sklopljen na rok od najmanje 10 godina, računajući od trenutka podnošenja zahtjeva za potporu.

Dozvoljeno je da vlasnik zemlje bude i član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva/ suvlasnik obrta korisnika.

Međutim, ako aktivnosti poslovnog plana uključuju i kupovinu poljoprivrednog zemljišta, korisnik mora biti upisan kao vlasnik zemljišta na kojem će se odraditi planirana aktivnost i to najkasnije do trenutka podnošenja konačnog zahtjeva za isplatu

Trošak zakupa na kojem se planiraju aktivnosti može se prikazati tijekom trajanja projekta, ako je moguće nedvojbeno dokazati visinu troška u razdoblju trajanja projekta.

Napominjemo kako je člankom 8. stavkom 3. točkom i) Pravilnika propisano: ako je jedna od aktivnosti poslovnog plana zakup zemljišta mora biti vezana uz aktivnosti iz članka 10. stavka 1. točke a), b), e) i/ili f) te mora postojati ugovor o najmu/koncesiji/plodouživanju/zakupu/služnosti koji mora biti sklopljen na rok od najmanje 10 godina računajući od trenutka podnošenja zahtjeva za potporu. Ugovor mora biti sklopljen između korisnika i vlasnika koji je kao vlasnik upisan u zemljišne knjige te ugovor mora biti upisan u zemljišne knjige najkasnije do podnošenja zahtjeva za potporu. Izuzeće je mladi poljoprivrednik koji u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu nije bio nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva/vlasnik (odgovorna osoba) obrta, koji ugovor o najmu/koncesiji/plodouživanju/zakupu/služnosti, sklopljen na rok od najmanje 10 godina i upisan u zemljišne knjige, može dostaviti i u prvoj rati Zahtjeva za isplatu.

3. Povećanje ekonomske veličine poljoprivrednog gospodarstva (SO), u odnosu na dostavljenu u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu, mora biti vidljivo unutar jedne vrste proizvodnje u sektoru biljne proizvodnje (voćarstvo/grožđe/masline/povrće, dinje, lubenice, jagode, ljekovito, začinsko i aromatično bilje/ostalo industrijsko bilje) ili stočarske proizvodnje (goveda/svinje/perad/kopitari/ovce/koze/pčele/kunići) ili jedne ili više vrsta proizvodnje u ostalim sektorima (žitarice, uljarice ili krmno bilje) u skladu s razdiobom u EVPG kalkulatoru. Aktivnosti poslovnog plana kojima se podiže SO mogu biti na zemljištu koje se planira kupiti, ali i na zemljištu koje u vlasništvu/zakupu i to zamjenom postojeće kulture dohodovnijom kulturom. Pri tome treba paziti da u konačnici ta kultura bude upisana u ARKOD i da se tom promjenom podigne SO u onom sektoru kako je planirano poslovnim planom.

PRIMJER: Na zemljištu (u vlasništvu ili zakupu korisnika) gdje je bila oranica, aktivnostima i troškovima prikazanim u poslovnom planu, podignut je SO u planiranom sektoru.